

Szabadság

A Magyar Népi Szövetség
udvarhelymegyei hetilapja

Megjelenik minden szombaton reggel
Felelős szerkesztő: Imets János

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Székelyudvarhely, Kossuth-utca 34.

Előre az egyéves
általános
gazdasági terv
megvalósításáért!

A MNSz központi végrehajtóbizottságának határozata

A Magyar Népi Szövetség IV-ik országos kongresszusán az ország széles magyar dolgozó tömegeinek kiküldöttei tanuságot tettek arról, hogy a reakciós kizsákmányoló elemeknek a helyi és megyei vezetőségekből való eltávolítása után szervezetünk harci sorai megnövekedtek és még szorosabban zárkóznak fel a munkásosztály élharcos pártja mögé. A kiküldöttek tanuságot tettek arról, hogy a Román Munkáspárttal való szoros együttműködés, vezetőszerpének, irányító szavának elfogadása mindenütt gyümölcsözően hatott ki szervezeti életünkre; tanuságot tettek arról, hogy dolgozó népünk tevékenyen veszi ki észét a Román Népköztársaság elvirágoztatásáért folyó közös küzdelemből és a szociálista versenyítő munkájából.

A Magyar Népi Szövetség IV-ik országos kongresszusa a Román Népköztársaság dolgozó népének nemzetiségi különbség nélkül való egységes harci szellemét tükröztette, az új háborút szító, új faszla barbárságot szülő imperiázmus és annak belső cinkosai, városi és falusi kizsákmányolók leni harcban. Azonban ugyanakkor tisztán kell látnunk azt is, hogy csak a bíráló és önbírálat szellemében végzett elmélyített munkával tudunk megfelelni azoknak a feladatoknak, amelyek a régi rendszerből a szociálistusba való átmenet szakaszában — az osztályharc kiéleződésének feltételei között — demokratikus nemzetiségi szervezetünkre hárulnak. A Román Munkáspárt Központi Vezetősége Politikai Irodájának határozata a nemzeti kérdésben mutat arra, hogy ez a kérdés megválaszolása az összes dolgozó nagy szabadulási harcának a kizsákmányoló és elnyomó tőkésrendszer ellen. Ahhoz, hogy ez a harc győzelemhez vezessen, nélkülözhetetlen minden dolgozónak a közös harcra való elhatározása és a közös ellenség: az imperiázmus ellen. Ez a határozat még tovább felvértezi a Magyar Népi Szövetséget, hogy valóban a munkásosztály magas, történelmi mértékben való tevékeny részvételéből végezze a széles magyar tömegek megszervezését, demokratikus politikai nevelését és szociálista építésre való mozgósítását.

A Magyar Népi Szövetség a Román Népköztársaság minden demokratikus, magyar intézményének kötelessége, hogy ennek a határozatnak a fényénél vizsgálja meg tevékenységét és feladatait, szilárdítva a testvéri román és az ország egyéb nemzeti-keleti békés együttélést, a

dolgozó tömegek harci egységét.

A Szovjetunió, a köréje sorakozó népi demokráciák építő sikerei, a béke és szabadság nemzetközi erőinek térhódítása mindinkább kiváltják nálunk is az imperiálista ügynökök, a reakció alattomos támadásait. Fokoznunk kell éberségünket a politikai és gazdasági pozíciókból egyre jobban kiszorított kizsákmányolók aknamunkájával szemben, ami nem utolsósorban éppen a polgári nacionalista ideológia romboló hatásában nyilvánul meg. A nacionalizmussal, a nemzeti viszálykeltéssel, a fagyúlélettel szemben a munkásosztály pártja a népek közötti testvériség, a proletár internacionalizmus, a dolgozók szolidaritásának szellemét állítja, s ebben a szellemben kell fokoznunk a leplező harcot saját sorainkban a tőkés-földesuri maradványok, az imperiálista ügynökök, köztük a Vatikán ügynökeinek bujtogatása ellen.

Népi demokráciánk emez ellenségei mindent elkövetnek a szociálistus alapjait építő dolgozó nép egységének megbontására s az ugynevezett „magyar egység” hangulatásával demokratikus népi szervezetünket is kizsákmányoló osztályérdekeik szolgálatába állítanák. A munkásosztály és élharcos pártja, a Román Munkáspárt vezető és irányító szerepét tagadva, régi osztálykiváltságukat szeretnék visszaállítani s azokkal együtt a nemzeti elnyomás és gyűlölködés letűnt világát.

Harcolnunk kell minden olyan kísérlet ellen, amely nemzetiségi elzárkózással, elkülönüléssel, népi demokráciánk iránt bizalmatlanságot kelteve, megpróbálná akadályozni a dolgozó tömegeknek a kizsákmányoló világ felszámolásáért és egy új társadalmi rend, a szociálistus felépítéséért folytatott közös küzdelmet. Azt a közös küzdelmet, amelynek egyik fontos tényezője a munka iránti új ma-

gattásunk, a szociálista jellegű munkaverseny után a termelés emelésének, a dolgozók életszínvonalának biztosítása.

Fokoznunk kell minden téren a politikai nevelés munkáját, megerősítve különösen dolgozó földművelésünket a falusi kizsákmányolók ellen, egy fejlettebb termelési módért és ezáltal magasabb életszínvonalért folytatott harcában. Népszerűsíteni kell a Szovjetunió nagyszerű eredményeit, különösen a népek közötti testvériség és a dolgozó földművelésnek nyújtott széles fejlődési lehetőségek terén. Kulturális intézményeinkben nincsen helye semmi megalkuvásnak a polgári ideológia haladásellenes szellemével, nincs helye semmiféle elzárkózó magatartásnak, amely háttáfordít a Román Népköztársaság valóságainak. Az egyházaknak maradék nélkül be kell illeszkedniük népi demokráciánk törekvéseibe. Nem tűrhetjük, hogy kereteik fedőszervül szolgáljanak az imperiálistus zsoldjában álló Vatikán ügynökeinek. Le kell lepleznünk népi demokráciánk az egyház palástja mögé bujt ellenségeit.

Fokozottabb munkára és harcra lendülő szervezetünk előtt tehát a következő feladatok állanak:

1. A Román Munkáspárt irányítása alatt lankadatlanul kell harcolnunk a népek békéjét és függetlenségét veszélyeztető imperiálistus és annak belső cinkosai, a városi és falusi kizsákmányolók ellen.

2. A szociálista építés útján elsőrendű feladatunk a testvéri román néppel és az ország többi nemzetiségeivel való békés együttélésnek, a dolgozó tömegek harci egységének, a munkásinternacionalizmus szellemének megszilárdítása.

3. Szervezeteinknek fokozottabban népszerűsíteniük kell dolgozó tömegeink sorában a Szovjetunió nagyszerű eredményeit.

4. Széleskörűen meg kell szerveznünk a magyar dolgozó tömegek, elsősorban pedig dolgozó parasztságunk demokratikus szellemű politikai nevelését.

5. Felvilágosító munkával fokoznunk kell tömegeinknek a szociálista építést szolgáló

munkaversenyekre való mozgósítását.

6. A Román Munkáspárt Központi Vezetősége Politikai Irodájának a nemzeti kérdésben hozott határozata szellemében kiméretlen küzdelmet kell folytatnunk a polgári nacionalizmus minden fajtája: a szovjetellenesség, a sovinizmus, az antiszemizmus, a nemzetiségi elzárkózás ellen.

7. Erélyesen szembe kell szállnunk az itt élő magyarság soraiban minden kísérellettel, amely akadályozná a dolgozó tömegek harcát a szociálistus alapjainak építésében.

8. Szervezeti életünkben különös gondot kell fordítanunk a munkás és szegény-paraszti elemeknek az élreállítására, el kell mélyítenünk az építő bírálat és önbírálat szellemét; fokoznunk kell harci éberségünket.

9. Szervezeteinknek határozott harcot kell folytatniuk azért, hogy az egyházak ne szolgálhassanak fedőszervként az imperiálistus zsoldjában álló Vatikán ügynökeinek.

10. Kulturális intézményeinkből ki kell sepernünk a polgári ideológia minden maradványát és harcolnunk kell azért, hogy ezekben az intézményekben dolgozó tömegeink érdekeinek megfelelően a haladó szellem, a tudományos szociálistus szelleme váljék uralkodóvá.

Egyek vagyunk a harcban és a célban román és más nemzetiségű dolgozó testvéreinkkel. A proletár diktatura feladatát betöltő népi demokrácia keretei között együtt építjük a szociálistus alapjait, együtt szilárdítjuk országunk függetlenségét és együtt sorakozunk fel hatalmas támaszunkkal, a Szovjetunióval az élen, a béke, a demokrácia és a szociálistus imperiálista-ellenes világfrontjára.

Munkában a kulturotthonok

Ahol a kulturotthonok kollektívái megértették feladataikat, nagy lendülettel láttak munkához. A január 1-ével megindult munkaversenyben december az előkészítés és szervezés hónapja volt, míg január már romoly eredményeket mutat fel a kultúra terén.

Parajdon a kulturotthon csak a kollektívák ujjászervezése után látott munkához 1948 decemberében, de munkája eredményhez is vezetett.

A háborús rongálódásokkal használhatatlanná vált kulturházat átvette a közbirtokosságtól december 15-én és gyűjtéssel, rohammunkával nekilátott, hogy újra átadhassa a kultúra terjesztésére.

A kulturház egyik része le volt égve, ablakai hiányoztak, kályha nem volt, az olvasóteremben gabonarakár volt, a berendezés összetörve, a kijárat pedig összeomlással fenyegette a közönséget.

Az átvétel után az anyaggyűjtés megindult és rövidesen 21.000 lej értékű fa- és deszkaanyagot gyűjtöttek, 9.000 lej értékű bádoganyagot vásároltak. Az ácsok 240 munkaórát, az asztalosok 96 munkaórát, bádogosok 24 munkaórát, segédmunkások és takarítók 480 munkaórát, a díszítéssel foglalkozó tanterület és jegyzőségi tisztviselők pedig 80 munkaórát dolgoztak, hogy dec. 30-ikát, Köztársaságunk évfordulóját, a már kijavított kulturházban méltóképpen ünnepelhessék meg. A munkálatok 120.000 lejre értékelhetők, ami összesen 9000 lej készpénzbe került. A vezetésben kitűntek Kelemen M. János községi bíró és Lukács Imre, a kollektíva tagjai, akik együtt dolgoztak a rohambrigádokkal. A RMP irányításával a Demokrata Nők és a MNSz ifjusági csoportja vették ki derekasan részüket a munkából.

De ez csak a kezdet volt. A napokban átadják a közönség használatának az olvasótermet és könyvtárat, amely egy 100 kötetes jutalomkönyvtárral gyarapodott, amit a művészet- és tájékoztatásiügyi minisztériumtól 4000 lejes kedvezményes áron részletfizetésre kaptak. Pár nap múlva avatják fel a most vásárolt rádiót. Minden vasárnap műsoros előadásokat rendeznek.

A parajdi kulturkollektíva bebizonyította dolgozniakaratát és elfogadta Korond község versenyre-hívását.

Korondon is munkához látott a kulturkollektíva. Parajddal versenyez, ahol 16.án vendégszerepel a Ludas Matyi c. színművel.

A MNSz korondi ifjusága 120 munkaórát dolgozott, míg szépen rendbehozta a kulturházat, amihez 25.000 lej értékű anyagot dolgoztak fel. Ők is kaptak egy 100 kötetes könyvtárat. Az írástudatlanság megszüntetéséért folytatott munkájuk itt akadályozva van, fáradozásuk nagyon sok helyen megnehezítéssel találkozott, de ők küzdenek és dolgoznak.

Alsófalva kulturotthona most kapott egy rádiókészülékét részletfizetésre. Ők is versenyeznek Felsőfalvával. Az olvasóterem és könyvtár itt már régebben működik, de állandóan gyarapítják. A kollektív olvasásokra is napról napra több és több hallgatót vonnak be és ezenkívül a könyvkölcsönzést is gyakorolják.

A kulturotthonok színjátszó-, ének-, tánc- és szavaló-csoportjai állandóan készülnek, hogy vasárnaponként szórakozva taníthassák a dolgozók tömegeit.

Malomfalva kulturkollektívája már felépítette a kulturházat, de befejezése még hátra van. Most készülnek a lepadolásra. A korcsma helyére állítják be az olvasótermet és könyvtárat, amelynek újabb 100 kötetét most kapták, hogy ahová eddig csak dorbézolni jártak, ott ezután a kultúra, a művelődés kapjon otthont. A kulturház építése nehéz munka, de azért maradt idő a vasárnapi műsoros esték rendezésére is. Nem merült ki a kulturkollektíva, ellenkezőleg még nagyobb lendülettel veszi ki részét a versenyben, amelyre szomszéd-községét hívta ki.

Kadács község kollektívája is tervszerűleg dolgozik a kultúra terén. Köztársaságunk évfordulóját nagy műsoros ünnepélnyel rendezte meg, mozgósítva a község egész

dolgozó lakosságát. A könyvtárat berendezte és hetenként csoportos könyv- és újságolvasásokat tart. Januárban pedig egy harmóniumot vásárolt, hogy lehetővé tegye a dalárda megszervezését.

Kányád község kulturotthona versenyre hívta ki az udvarhelyi alsó járás összes kulturotthonait.

Ezek a községek kulturfeladatukat megértették, vannak azonban községek, ahol azt még nem értették meg, vagy nem akarják megérteni.

Kobátfalván dolgozik ugyan a kulturtanács, de mintha munkája csak kényszer volna. December 30-át, Népköztársaságunk évfordulóját megünnepelte ugyan, az iskolásgyermekek szavaltak, énekeltek, a tanítók beszédet mondtak, de az egész műsort a gyermekeken kívül talán 30-an hallgatták végig.

Vármegyék közötti kulturmunka-verseny

Udvarhely, Csík és Háromszék megyék felújították az eddig is már folyó kulturmunka-versenyt.

Január elején új lendülettel, új célkitűzésekkel indították meg a négy hónapos munkaversenyt és 14 pontban rögzítették le a falusi és városi kulturotthonok munkájának versenyszerű fokozását, azok irányítását a dolgozó nép életszínvonalának emelésére.

A munkaverseny-szerződés új lendületet ad, új irányt tűz ki a kulturotthonok munkájának.

A vármegyék kulturtanácsai örömmel fogadták el a szerződéseket, tudva, hogy a célkitűzéseket május 1-re véghez is viszik, népünk életszínvonalának emelésére.

K. I.

A sepsiszentgyörgyi

Állami Magyar Népszínház városunkban

Február 6-án ismét városunkban játszik a sepsiszentgyörgyi Állami Magyar Népszínház, amelyik olyan szépen adta elő legutóbb Vasiliev Orlin Riadó című drámáját. Ezalkalommal Csehov híres orosz író három kis vigjátékával fogja szórakoztatva nevelni a közönséget a színészgyűttes, mégpedig a Jubileum, a Háztűznéző és a Medve című vigjátékokkal. Már most felhívjuk a közönség figyelmét az érdekesnek ígérkező színelőadásra.

FILM

Legyőzetlenek

Ez a szovjet-film az elmúlt háborúba vezet vissza. Tarasz Andreevics Jacenko öreg munkás családján keresztül mutatja be a szovjet-ember magatartását a nagy honvédő háborúban. A németek elfoglalják azt a kis várost, ahol Tarasz lakik. Lányának, Nasztjának vőlegénye, Vasziliok a német rendőrség szolgálatába áll. A német megszállás mind sulyosabb lesz, de erősödik a partizánmozgalom is, melynek élén Tarasz fia, Stepan áll. Megtudjuk azt is, hogy Vasziliok a partizánok megbízásából állott színelőadás a németek szolgálatába. Tarasz másik fia, Andrej először nem akar a németek ellen harcolni, de amikor meggyőződik a fasiszta németek gonoszságáról, szintén beáll a partizánok közé. Nasztia vértanúhalált hal, de a szovjet-ellenállás győzedelmeskedik és a Vörös Hadsereg felszabadítja az elnyomott népet. Nagyon érdemes a filmet megnézni.

Tavas z

Egy film-operatőr, Gromov, Nikitina tudósnőről akar egy filmet forgatni s ezért keres valakit, aki hasonlítson hozzá. Satrova Vera, egy fiatal operettművésznő tökéletesen hasonlít Nikitinához s el is vállalja a film cím-szerepét. Ebből a tökéletes hasonlóságból származik a bonyodalom. Nikitináról Gromov filmrendező azt gondolja, hogy az az operettművésznő, Vera Satrováról pedig Roscin újságíró gondolja azt, hogy Nikitina tudósnő s amikor a félreértés kiderül, a párok már megszerették egymást s mivel nem a nevet, hanem az embert szerették meg, egymáséi is lesznek. A fordulatos, vidám filmet a közönség figyelmébe ajánljuk.

Ugy látszik, a községben csak kevesen tudták, milyen nap is tulajdonképpen december 30-ika.

Rugonfalva községben ugyanaz a helyzet.

A kulturház nagytermét nem lehetett befűteni, mert ott előkészületek folytak szilveszterre. Vajjon melyik nap fontosabb Rugonfalva kulturotthonjának? Dec. 30, felszabadulásunknak, köztársaságunk kiáltásának napja, vagy pedig Szilveszter napja, dec. 31? A község dolgozó lakóinak az előbbi, de ugy-látszik, ezt a kulturtanács nem veszi figyelembe.

Oroszhegy község kulturkollektíváját is kell idézni, ahol a kulturház kicsinységére való tekintettel havonta csak két kulturelőadást szándékszanak tartani, ahelyett, hogy hetenként kétszer is megismételniék az előadásokat, hogy minél többen láthassák. A tisztelendő úr pedig nyugodtan rendezti engedély nélkül műsoros előadásait a község kulákjai számára beléptidij mellett.

A munkaverseny kezdete az oroszhegyi kulturtanácsnak még nagyon korai, ráér az január végén is, mert nincsenek előkészületek.

Könyvtár talán nem is kell és az analfabéták majd egyszer megtanulnak írni, ha akarnak.

Ha így igyekezik Oroszhegy kulturtanácsa a dolgozó néptömegek kultúr-színvonalának emelésére, akkor haladás helyett visszafelé jut el.

Tegye kritika tárgyává a kollektíva január havi munkatervét és a munka akadályozóit zárja ki sorai közül.

Egy új társadalmi rend felépítésén dolgozunk és itt minden dolgozó-nak egyesült erővel versenyszerűen kell hozzájárulnia annak kialakulásához.

K. I.

Új könyvek

Népköztársaságunkban nagy lendülettel folyik a magyar művelődés fejlesztése. Az állami magyar könyvkiadó szebbnél szebb gyermek-, ifjusági és felnőttek számára való könyvet hoz ki. Most az Országos Szakszervezeti Tanács Könyvkiadója hozott ki több könyvet, amelyekre felhívjuk olvasóink figyelmét.

Gh. Apostol: „A szakszervezetek szerepe a népi demokrácia rendszerében”.

N. Popova: „A szakszervezeti káderek kialakításának munkája”.

Sz. M. Kovalev: „Az értelmiség a szovjetállamban”.

I. Borscsenko: „Marx-Engels a szakszervezetek szerepéről a kapitalista társadalomban” (Szakszervezeti Kiskönyvtár c. sorozat első száma).

Sajtó alatt:

I. Borscsenko: „Lenin-Sztálin a szakszervezetek szerepéről az imperializmus időszakában” (Szakszervezeti Kiskönyvtár c. sorozat második száma).

A. Morozov: „A dolgozók elnyomódása a tőkésországokban” (Szakszervezeti Kiskönyvtár c. sorozat harmadik száma).

Előkészületben:

Z. Stender: „A szakszervezetek forradalomelőtti Oroszországban” (Szakszervezeti Kiskönyvtár c. sorozat negyedik száma).

M. N. Szigin: „A szovjet szakszervezetek történetéből”.

A RMP Központi Vezetősége plenáris ülésének fontos határozata a Párt tevékenységéről az ifjúság soraiban

A Tanuljunk együtt című rovatunkban éppen az ifjúság kérdése került volna sorra, amikor a RMP Központi Vezetősége plenáris ülésének határozatát — az ifjúság megszervezése kérdésében — kezünkbe kaptuk. Így ezt a határozatot közöljük főbb részleteiben, s ez pótolja Tanuljunk együtt c. rovatunkat, mivel a határozat átfogóbban és döntő jelentőséggel tárgyalja az ifjúság kérdését.

Forradalmi ifjúsági szervezetre van szükség

1. Országunkban a szocializmus építésére való áttérés azt a feladatot állítja a Párt elé, hogy a munkásosztály vezetésével mozgósítsa a népi erőket a proletáriátus nagy történelmi hivatásának sikeres betöltése érdekében. Ilyen viszonyok között a dolgozó ifjúság, a Párt vezetése alatt való megszervezése nagy politikai jelentőségű kérdés, mivel nagy energiája, alkotó lelkesedése és dinamizmusa révén a dolgozó ifjúság jelentős tényezője a szocializmus építéséért folytatott harcnak.

A marxizmus-leninizmus klaszszikusai rámutattak, hogyan mozgósítja, nevelheti és vezetheti a Párt a dolgozó ifjúság tömegeit a munkásosztály forradalmi harcában a szocializmusért és kommunizmusért. V. I. Lenin mondotta:

„Nem természetes-e, hogy nálunk a forradalom pártjában az ifjúság van tulsúlyban? Mi a jövő pártja vagyunk, a jövő pedig az ifjúságé. Mi az újítók pártja vagyunk, az újítókat pedig mindig az ifjúság követi a leglelkesebben. Mi a régi rothadtság elleni önzetlen harc pártja vagyunk, az önzetlen harcban pedig mindig az ifjúság jár az élen.”

A munkásosztálynak és maguknak az ifjúság tömegeinek is erős forradalmi ifjúsági szervezetre van szükségük. Ennek a Párt-vezette szervezetnek a marx-lenini elvek szerint magában kell foglalnia a munkásifjakat, a dolgozó földműves ifjakat és az iskolák és egyetemek ifjúságát. A szervezetnek egybe kell kapcsolnia a marx-lenini elmélet elsajátítását a forradalmi gyakorlattal és a szocializmus építéséért vívott harcban mozgósítania kell a városi és falusi dolgozó ifjak tömegeit.

A Komszomol nyomdokain

2. Az egész világon, akárcsak országunkban is, a burzsoázia az ifjúságot a legnagyobb nyomorban és tudatlanságban tartotta, mert viszsza maradt, a kormányaik által ágyútelékként, engedelmes rabszolgaként terelhető ifjúsági tömegekre volt szükségük, akik érettek dolgozhatnak a gyárakban és a szántóföldeken. A kizsákmányoló osztályok konokul terjesztették az ifjúság soraiban vadállati ideológiájukat, a nacionalizmust, sovinizmust és antiszemitizmust. A polgári-földesuri kormányok eltakarták és meghamisították az igazságot a Szovjetunióról és kitarító szovjetellenes propagandával arra igyekeztek, hogy az ifjúságot a győzelmes szocializmus nagy országa ellen fordítsák.

A Szovjetunió Kommunista (bolsevik) Pártjának példáját követve, — amely első ízben valósította meg az erős Kommunista-Leninista Ifjúság Szövetségét, a dicsőséges Komszomol — a Román Kommunista Párt, amely a romániai proletáriátusnak a burzsoázia és a földesurak ellen vívott harcában tűzében született, mindjárt az első világháború után létrehozta az általa vezetett ifjúsági szervezetet, a Kommunista Ifjúság Szövetségét.

A Kommunista Ifjúság Szövetség

3. A Kommunista Ifjúság Szövetség, amelyet közvetlenül a Párt vezetett és irányított, volt az egyetlen ifjúsági szervezet, amely — a polgári földesuri rendszer által a munkásmozgalom ellen irányított legkiméletlenebb illegálitás és terror közepette — magasra emelte a forradalmi harc zászlaját, mozgósította a városi és falusi ifjúság tömegeit a munkásosztály harcában a polgári-földesuri rendszer megdöntéséért, a szabadságért, a békéért, kulturáért és a jobb életért.

Nem volt olyan fontosabb harca a Pártja vezetése alatt álló proletáriátusnak, amelyben a KISZ értékes segítőként ne vett volna tevékeny részt. A Kommunista Ifjúság Szövetség soraiból olyan hősök emelkedtek ki, mint Pavel Tkacsenko, Grünberg Lázár, Bernát Andor, Stefan Pivát, Filimon Sárbu, Iosif Clisci, Nicolae Cristea, Haja Lifsic, Olga Bancic, Vasile Roaită és anynyian mások, akik a proletáriátus forradalmi mozgalomának történetébe dicsőséges lapokat irtak.

Mihelyt a dicsőséges Szovjet Hadsereg felszabadította országunkat, a KISZ az új viszonyok között hozzáfogott az ifjúság harcának megszervezéséhez.

Ebben az időszakban, a Párt vezetésével, a KISZ ugy a hitlerista-ellenes arcvonalon vívott harcban, mint az arcvonal ellátásához szükséges termelő munkában, az ifjúság mozgósításának az élen állott.

A Haladó Ifjúság

4. A Központi Vezetőség plenáris ülése elemezte az ifjúság körében az utóbbi években kifejtett párttevékenységet és megállapította, hogy a KISZ felosztása 1945-ben azzal az indokkal, mintha tulságosan „szűk” lett volna és egy „szélesebb” osztályjelleg nélküli új ifjúsági szervezet létesítése, komoly hibát jelentett.

Igy jött létre 1945-ben a „Haladó Ifjúság”, amely annak a téves és ártalmas felfogásnak az alapján, hogy osztálykülönbségre való tekintet nélkül az egész ifjúságot egyesítse, társadalmi és politikai szempontból kevert tömeget ölelt fel.

Ez a szervezési forma kárt okozott a munkásosztálynak és a demokratikus ifjúsági mozgalomnak, melynek gyöngítette küzdőképességét és éberségét, mert lehetővé tette, hogy idegen elemek, sőt még osztályellenségek is beszívárognak soraiba.

Az Ifjúság Szövetség

5. A Pártunk által vezetett és irányított Ifjúság Szövetségnek rövid idő alatt sikerült felölelnie az ifjúságok többségét, megvalósítania a munkásifjúság szervezeti egységét, eredményeket elérnie a marx-lenini nevelő tevékenységben. Sikerült mozgósítania a munkásifjúságot, hogy tevékeny részt vegyen az ipari és mezőgazdasági termelés növeléséért folytatott harcban, mint az újjáépítő önkéntes munkában az országos és a helyi munkatelepeken.

Az IMSz tevékenyen kivette a részét a Párt által kezdeményezett po-

litikai akcióból. Az IMSz-nevelte ifjak soraiból a pártmunkában és az államgépezetben jól bevált káderek emelkedtek ki.

Az Ifjúság Szövetség fejlődése nagy befolyást gyakorolt az ifjúság többi csoportjaira is (falusi dolgozó ifjúság, diákok és tanulók), akik a Romániai Demokrata Ifjúság Országos Szövetségébe tömörültek.

Miért nem volt kellő eredmény?

6. Az IMSz megalakítását követő évben elért sikerek ellenére az ifjúsági mozgalom nem növekedett országunkban a népi demokrácia általános fejlődésének mértékében. A KV plenáris ülése úgy véli, hogy az ifjúság külön megszervezése és pedig: a munkásifjúságé az IMSz-be, a falusi ifjúságé a Falusi Ifjúság-ba, a diákoké a REFHOSz-be, a tanulóké a RKDESz-be (UAER), a magyar ifjaké a MNSz-be és így tovább, akadályt jelentett az ifjúsági mozgalom zavartalan fejlődésének útján.

Miután a munkásosztály és a dolgozó parasztság szövetségében a proletáriátusé a vezető szerep, a munkásifjúságra hárul a feladat, hogy a Párt vezetésével irányítsa és megszervezze, nemzeti szintre való tekintet nélkül a parasztfjúságot és a tanuló ifjúságot.

Az ifjúság jelenlegi megszervezési formájában, a munkásifjúság nem tudta ezt a szerepet betölteni.

Az ifjúsági munka hiányosságai

7. Az IMSz-nek komoly szervezési hiányosságai voltak és marx-lenini nevelő munkája sem volt szervezett és folytonos. Az IMSz nem fordított elég gondot az ifjúságok mozgósítására a szocialista versenyekben.

Soraiban, különösen a felelős munkákban a lányok arányszáma tulcaekély.

Szervezeteibe, sőt még egyes vezetőszerveibe is számos kulák elem furakodott be.

A REFHOSz-nak és a RKDESz-nak voltak eredményes akciói az iskolákban és egyetemeken.

De mivel nem volt világos politikai vonaluk, mivel nem volt hozzákapcsolva a munkásifjúsághoz, az éberség hiányának következtében soraikba a Párttal és Népköztársasággal szemben ellenséges elemek szivároghattak be.

A demokratikus ifjúsági szervezetek nemzetiségek szerinti tagozódása, — jóllehet ezek arra törekedtek, hogy hozzájáruljanak az egész ország ifjúságának harcához — elsősorban akadályt jelentett, hogy az együttélő népek ifjúsága még jobban közeledjék és még erősebben kiépítse a testvériséget a román ifjúsággal, egyazon szervezeten belül, nemzetiségre való tekintet nélkül; ugyanakkor pedig közvetett támogatást jelentett a reakciós nacionalista elemek számára.

Az ifjúsági szervezetekben avangardista megnyilvánulások ütötték fel fejüket, melyeket a RMP Központi Vezetősége 1948 júniusában megtartott plenáris ülésének határozata felfedezett és harcot indított ellene. Ezeket a megnyilvánulásokat azonban nem számolják fel teljesen.

A Komszomolistákhoz szólva, Sztálin elvtárs mondotta:

»A Komszomolitanak jól meg kell jegyeznie, hogy a Párt vezetésének biztosítása a legfontosabb dolog a Komszomol egész munkájában.«

A Párt egyes megyei bizottságai, valamint a Párt egyéb szervei elhanyagolták az ifjúsági szervezetek munkáját és az ifjúsági kádereket.

A RMP Központi Vezetőségének plenáris ülése szükségesnek tartja az ifjúsági munka hibáinak és gyengeségeinek sürgős felszámolását, a mozgalomnak az egészséges fejlődés útjára való terelését és a Párt általi vezetés munkájának megjavítását az ifjúság soraiban.

Az ifjúsági szervezetek egységesítése

8. A szocializmus építésére való átmenet feltételei között Pártunk politikájának egyik alapvető feladata a munkásosztály vezetése alatt megteremteni a dolgozó nép politikai-erkölcsi egységét.

A városi és falusi munkás-ifjúság teljes szervezeti egysége jelentősen hozzájárul országunk dolgozó népe politikai-erkölcsi egységének megteremtéséhez.

Ezért az ifjúsági mozgalom kérdésében Pártunk főfeladata abban áll, hogy haladéktalanul hozzájáruljon az ifjúsági szervezetek egységesítéséhez, a munkásifjúság egyetlen egységes szervezetének megteremtéséhez, amelyet a Román Munkáspárt a marxista-leninista tanítások szellemében vezet és nevel. Csak így lehet kiküszöbölni a városi és falusi munkásifjúság egységének forradalmi osztályszerűséget nélkülöző szétforgácsolódását és kevert összetételű szervezetekbe való szétszóródását.

A RMP K. V. plenáris ülése szem előtt tartva azokat a nagy feladatokat, amelyek az ifjúságra hárulnak, a munkásosztály és a dolgozó nép szocializmusért folytatott harcában városokon és falvakon, az osztályharc teljesedésének feltételei között, — úgy véli, hogy a dolgozó ifjúság egységes forradalmi szervezetének megteremtése — nemzetiségre való tekintet nélkül — amely felöleli a gyárakat, falvakat, egyetemeket és kaszárnyákat, — a dolgozó ifjúság nagyméretű cselekvőképességét és az ifjúság széles tömegeinek a RMP harci zászlaja alatti mozgósítását eredményezi.

A RMP KV 1948 decemberi plenáris ülésének megszabott irányvonala alapján, az ifjúsági szervezetek egységesítési mozgalomának élen az Ifjúság Szövetségnek kell állania.

A dolgozó ifjúság egységes szervezete

9. A dolgozó ifjúság egységes szervezete, a városi és falusi dolgozó ifjúság a proletár osztályharc elveire alapozott, a Román Munkáspárt által vezetett, s a marx-lenini tanítás által irányított forradalmi tömegszervezete lesz.

Az a hivatása, hogy a legjobb új, fiatal erőket adja a Pártnak; egyidejűleg az ifjúsági tömegekben a Párt befolyásának közvetítésére és bizto-

sítására hivatott. Sztálin elvtárs mondja az Ifjúsági Szövetségről:

»Ez a munkás és parasztfiússág tömegszervezete, nem pártszervezet, de olyan szervezet, amely a Párthoz tartozik. Az a feladata, hogy segítsen a Pártnak az ifju nemzedék szociálista szellemű nevelésében. Az Ifjúsági Szövetség a proletáriátus összes többi tömegszervezeteinek fiatal tartalékot ad, az állami tevékenység minden területén.«

A dolgozó ifjúság egységes szervezetének, mint önálló szervezetnek, amely a Román Munkáspárt vezetése alatt áll, a marxizmus-leninizmus elveire alapozott és a leninista Sztálini Komszomol szervezeti szabályzatából s hatalmas munka és harci tapasztalataiból merített saját programja és szervezeti szabályzata lesz.

A dolgozó ifjúság egységes szervezetének tagjait a munkás és szegényparaszt ifjak soraiból, a középparaszt ifjak legjobbjaiból, fiatal hivatalnokokból, a proletáriátushoz ideológiailag legközelebb álló középiskolások és diákok soraiból kell toborozni.

A dolgozó ifjúság egységes szervezetének fontos feladata lesz, hogy a sorain kívülálló ifjúságot a dolgozó nép harcában, a Román Munkáspárt vezetése alatt, a népi demokrácia felépítéséért nevelje és mozgósítsa.

10. A dolgozó ifjúság egységes szervezete folytatni fogja a Román Kommunista Párt és a Kommunista Ifjúsági Szövetség vezette odaadó harc hősi hagyományait. A dolgozó ifjúság egységes szervezete kifejleszti az ifjúság soraiban a Párt iránti határtalan odaadás és a munkásosztály ügye iránti áldozatkészség szellemét; hazánk, a Román Népköztársaság iránti lángoló szeretetet; a munka iránti szeretetet a termelésben és a tanulásban, a dolgozó nép érdekében; az éberséget és a kérielhetetlen osztálygyűlöletet a kizsákmányolók, a háborúra uszító imperiálisták, az osztályellenség belső és külföldi ügynökei ellen. A dolgozó ifjúság egységes szervezete tevőlegesen vesz majd részt a Demokratikus Ifjúsági Világszövetség keretében a hős szovjet ifjúság vezette demokratikus ifjúsági szervezetek demokráciáért és békéért folytatott küzdelmében. — A dolgozó ifjúság egységes szervezetének az ifjúsági tömegeket a proletárnemzetköziség szellemében kell nevelnie; a szociálisták hazája, a Szovjetunió, valamint Sztálin elvtárs, a dolgozó emberiség zseniális tanító mestere és az egész világ dolgozó ifjúságának nagy barátja iránti határtalan szeretet szellemében.

Sztálin bölcs utmutatását kell követnünk:

„Meghódítani a tudományt, új bolsevik kádereket teremteni, — a tudományos ismeretek összes ágainak speciálistáit, tanulni, tanulni, tanulni a legnagyobb kitartással, — ez ma a feladatunk“.

A Párt vezetése alatt meg kell erősíteni a dolgozó ifjúság politikai nevelésének munkáját.

Megkülönböztetett figyelmet kell szentelni az elemi és középiskolákban, valamint a felsőfokú intézményekben a kommunista nevelés helyes megszervezésének.

Az egységes szervezet vezetőaktivájának nevelése céljából növelni kell a káderiskolák számát és megjavítani a már fennálló káderiskolákat.

Az ifjúság egységes szervezetének mozgósítania kell az ifju nemzedék minden alkotó erejét az 1949 évi gazdasági terv végrehajtásáért és teljesítéséért, mozgósítania kell az

ifjúságot a Párt által kezdeményezett szociálista versenyekben való tevékeny részvételre.

A dolgozó ifjúság egységes szervezete a szociálisták és kommunizmus építőinek iskolájává kell váljék.

Az állampolgári nevelés intenzív munkája révén új magatartást kell kifejleszteni az ifjúságban a munka iránt, a közjavak és a közösség iránt, amelynek körében dolgozik, a Román Népköztársaság állami szervei iránt, amelyeket a dolgozó ifjúságnak teljes erejéből támogatnia kell.

Különösen szükséges megerősíteni a politikai munkát a lányok között, akiknek nem szabad kimaradniuk az ifju nemzedék marxista-leninista neveléséből.

A dolgozó parasztfiússágot fel kell világosítani a szövetkezetek fontosságáról és be kell vonni az ifjakat a szövetkezetek vezetőszeibe. A dolgozó parasztfiússágot alaposan és türelemmel kell felvilágosítani arról, hogy a földnek kollektív mezőgazdaságok útján történő kihasználása magasabbrendű és előnyösebb, mint kis egyéni gazdaság útján.

A Pártnak segítenie kell a fiatalágot abban, hogy a becsületes és a munkásosztályhoz hű értelmiségi elemeket bevonják a dolgozó ifjúság falusi szervezetei nevelési és szervezési munkájának támogatásába.

A dolgozó ifjúság egységes szervezete a legteljesebb figyelmet kell tanusítsa az ifjúság gazdasági és szakmai érdekvédelme iránt.

A szervezetnek védelmeznie kell a magánvállalatoknál dolgozó városi ifjak érdekeit, valamint a fiatal béresek és falusi félproletár elemek érdekeit a tőkés kizsákmányolással szemben.

A dolgozó ifjúság egységes szervezete, hogy elősegítse az egészséges ifjúság kialakulását, tevékenykedni fog a tömeges testnevelés és sport megszervezése és kifejlesztése érdekében.

A dolgozó ifjúság egységes szervezetének központi lappal kell rendelkeznie.

A dolgozó ifjúság egységes szervezetének feladata megteremteni és vezetni a pionirok (9—14 év közti gyermekek) szervezetét, amely a Szovjetunió pionírszervezeteinek csodálatraméltó gyakorlatából kell, hogy ösztönzést merítsen.

A gyárakban, falvakon, iskolákban és egyetemeken dolgozó ifjúság teljes egységének megvalósítása egyetlen szervezet keretében az ifjúság tömegei közt folytatott komoly politikai felvilágosító akció eredménye kell, hogy legyen.

MEGHÍVÓ

Balogh Ferenc és Benedek Kálmán kolozsvári művészek, az Arlus keretében, a székelyudvarhelyi közegészségügyi állomás javára f. hó 15-én, szombaton este 8 órai kezdettel a városi mozi teremben nagy **hangversenyt**

rendeznek, melyre a zenekedvelő közönséget szeretettel elvárják. Belpi díjak: I. hely 100 lej, II. hely 60 lej, III. hely 30 lej. Meghívók és jegyek előre beszerezhetők az Arlus és a közegészségügyi állomás megbízottaitól, az Arlus hivatalos helyi ségeiben (volt Szilágyi-cukrászda) és a kő ház irodájában.

Csak ritkított sorokban gépell, vagy helyes és könnyen olvasható kézírással írt közleményeket fogadjunk el közlésre.

Luka László pénzügyminiszter beszéde az 1949 évi költségvetésről

A Román Népköztársaság 1949 évi költségvetésének a Nagy Nemzetgyűlés elé való terjesztésekor Luka László pénzügyminiszter hatalmas beszédben fejtette ki, hogy a Román Népköztársaság költségvetése olyan pénzügyi terv, melynek célja az állam teendőinek elvégzéséhez szükséges pénzbeli alap előteremtése. Annak az államnak, amely ma a városi és falusi dolgozók védelmének az eszköze.

Az új költségvetés is az általános gazdasági tervnek van alárendelve, a pénzalapot szolgáltatja az ország gazdasági erejének kifejlesztésére, a nemzetgazdaságnak szociálista alapra való helyezésére, emelve a dolgozók anyagi és művelődési színvonalát és biztosítva a nemzeti függetlenséget.

Az ország költségvetése első ízben tevődik össze az állami ügykezelés költségvetéséből és az államhatalom helyi szerveitől kezelt költségvetésből. Az alapok elosztása az állami költségvetés és a helyi költségvetések között egy nagyszabású reformmal függ össze. Ez a reform gazdasági, kulturális és közigazgatási decentralizációt hajt végre, azzal a céllal, hogy emelje a falvak, járássok és megyék anyagi és kulturális színvonalát és a túlzott bürokratikus központosítást demokratikus központosítással helyettesítse.

Az új költségvetés fontossága abban rejlik, hogy nem csak az államgépezet fenntartásához szükséges összegeket állapítja meg, hanem az 1949 évi általános gazdasági terv pénzellátási tervét is.

Az új költségvetés népünk életének egyik rendkívül nagy horderejű

pillanatát tükrözi, az átmenetet a régi anarchikus, kapitálista gazdasági rendszerről a tervgazdálkodásra. A tervgazdálkodásra azonban gondolni sem lehetett, amíg a termelőeszközök és a pénzügyi eszközök magánkezekben, a kizsákmányolók kezében voltak.

Ezután Luka László pénzügyminiszter világos elemzését adta a közelmúlt eseményeinek, a királyság megszüntetésének, a kizsákmányolóokra mért csapásoknak, kifejtve, hogy a harcot tovább kell folytatni a reakció ellen, amely más hadállásokba húzódott. Belföldi vonatkozásban tehát határozottan tovább kell haladnunk a kizsákmányoló osztályok felszámolása felé, nemzetközi téren pedig, a Szovjetunió oldalán kell küzdenünk a demokratikus békétáborban.

Azután foglalkozott Luka László pénzügyminiszter az 1948—49 évi költségvetés végrehajtásával, majd rátérve az 1949 évi pénzügyi és költségvetési tervre, ismertette az adóügyi reformot, a költségvetési reformot, elemezve annak bevételeit és kiadásait, ismertette a helyi pénzügyek kérdését, ami a közigazgatási reformmal függ össze és a társadalombiztosítás költségvetését.

Az új költségvetés meg akarja szüntetni a kizsákmányolást és az üzérkedést, munkalehetőséget és megélhetési feltételeket kíván teremteni mindenki számára, aki dolgozni akar és aki be akar illeszkedni a szociálisták nagy építő munkájába. Az új költségvetés az első gazdasági tervét kívánja elősegíteni, hogy megvalósuljon a szociálisták hazánkban.

A társadalombiztosítás új rendszere

Lotar Rădăceanu munkaügyi miniszter nagy beszédben ismertette a Nemzetgyűlés előtt a társadalombiztosítás új rendszerét. Az új társadalombiztosítási törvény a munkásság régi követeléseinek megvalósítását jelenti.

Az új társadalombiztosítási törvény szerint az alkalmazottak — a mezőgazdasági alkalmazottak is — egyenlő jogokat élveznek, függetlenül attól, hogy állami intézménynél, vállalatnál, szövetkezetnél, vagy magánmunkáltatónál dolgoznak.

Az alkalmazottak nem fizetnek semmi betegségügyi díjat. Az állam, vagy a magánmunkáltató az alkalmazottak fizetése után 10 százalékot fizet az állami társadalombiztosítónak és ezt az összeget nem vonják le az alkalmazott fizetéséből.

A gyógykezelés, gyógyszerellátás az egészségügyi minisztérium hatáskörébe megy át s ez gondoskodik arról, hogy ez a követelményeknek megfelelő legyen.

Nagy újítás az is, hogy a különböző segélypénzeket nem a régi társadalombiztosító bürokratikus utvesztőin uralják ki, hanem a kiutalás az Országos Szaknác hatáskörébe tartozik. Az üzemi bizottság egyik tagja fogja az egyes kéréseket tárgyalgatni és elvtársias szellemben elbírálni. Ezzel a munkások régi követelése teljesül, hogy megszabaduljanak a felesleges idővesztésegtől és rengeteg formagságtól.

Az új törvény a pihenési szabadság jogát elismeri és lehetővé teszi annak gyakorlását is és kiterjeszti

azt, úgy, hogy az egészséges dolgozók is mind nagyobb mértékben mehessenek fürdő- és üdülőtelepekre.

Az új betegségügyi törvény az összes dolgozókra kiterjeszti a nyugdíj jogosultságot, tekintet nélkül arra, hogy állami intézmény, vállalat, szövetkezet, magánvállalat, vagy magánszemély alkalmazottjáról van szó. Az öregségi segélyt férfiaknál 60 éves kortól, nőknél 55 évtől kezdve folyósítják, ha az illető legalább 25, illetve 20 éve működik a munka mezején. A nyugdíjat az alkalmazott legutolsó 12 havi fizetésének alapján számítják ki.

A munkaképességüket elvesztett munkások rokkantsági segélyben részesülnek.

Az új társadalombiztosítási törvénynek ezeket és a többi intézkedéseit is a szociális igazság és az osztályharcos szellem jellemzi. Amint Lotar Rădăceanu mondotta, a törvénytervezetnek a Nagy Nemzetgyűlés elé terjesztésekor tartott beszédben: „Ez a törvény azoknak az eszközöknek egyikévé kell, hogy váljék, amelyek elősegítik a gazdasági terv megvalósítását és a szociálisták felépítését országunkban“.

x **A Székelyföldi Népujság** kiadóhivatala lapszerzőt keres. Javadalmazás havi 4000 lej fix-fizetes, kiszállás esetén 150 lej napidíj és az igazolt utiköltségek megtérítése. Jelenkezni lehet a MNÖz megyei szervezeténél, Székelyudvarhely, Kossuth-u. 22 sz. alatt.

FALVAINKBÓL — FALVAINKNAK

Ördögüzés

Kápolnásfaluban

Kápolnásfalui lakói közt, mostanság szürkecsuhás „kalugerek” jelennek meg. Foglalkozásuk — a sőtét középkorból maradt — ráolvasás, szemmel-erés, ördögüzés és hasonló varázslatok.

Vannak még emberek, akiknek, ha elapaszt a tehenük, rohannak a „kaluger”-hez, — nem pedig az állatorvoshoz — hogy vessen vizet, mert az ördög ólalkodik a házuk táján. Ha összevesz a komájával, a kalugerek fizet egy véka buzát, vagy egy zsák krumplit, hogy küldje rá az ördögöket, akik aztán a haragosnak nagy károkat okoznak. Ha elvesz egy tyukja a háziasszonynak, a kaluger a megszállott tarifa ellenében ráolvas a tolvajra és az rövidesen halál martaléka lesz.

A tarifa egészen szép mennyiségű gabonában van megszabva, de annak hiányában a krumplit, vagy a disznóhúst, sőt a tyukot, libát is szívesen elfogadják a „nagy munkáért”. A kalugerek a község korcsmájában dugva, hogy a jámbor hitek észre ne vegyék, itatják egymást a jó fenyőpálinkával és munkájuk végeztével megelégedve és jól megpakolva távoznak a községből.

Felhívjuk a hatóságok figyelmét az ilyen nébutításra.

Ugy látszik, nagyon kedvező ez a talaj a gyimesi „kalugereknek”, mert látogatásuk hova-tovább mind gyakrabban ismétlődik meg és munkájukat már Szentegyházfalura is kiterjesztették. *K. I.*

Décsfalva

A Román Népköztársaság fennállása egyéves évfordulójának megünneplésére a 40 házból álló községből 120 főnyi közönség jelent meg. De nem is csatlódott a közönség, mert értelmes előadásokban ismerte meg Népköztársaságunk egy év alatt elért sikereit és a nemzeti-ségi kérdés megoldását. Ezen kívül szép néptáncban és énekekben gyönyörködhetett. Nem akarok nagyot mondani, de ilyen szép ünnepség községünkben nem volt ezideig.

Józsi Domokos.

Ujszékelyen várjuk a villanyfényt

Ujszékelyen a Román Munkáspárt és a MNSz vezette december hónap folyamán a villanyáram bevezetésénél szükséges munkálatokat. A lakosság odaadással és lelkiismeretesen vett részt az önkéntes munkában és alig várja, hogy a villany a községbe be legyen vezetve.

Csak két jómódu gazda tagadta meg a villanyoszlopok fuvarozását: Keresztes János és Muszka Lajos. Pedig Keresztes Jánosnak két nagy katonaviselt fia van, Muszka Lajosnak egy nagy, 22 éves kemény fia és mind a kettőnek jó ígás állatjuk. Szegényebb testvéreink, elvtársaink örömmel várják, mikor kerül rájuk a sor a munkában és kicsi tinócskájuk jól bírja a villanyoszlopot. Ezzel szemben a gazdagok erős, nagy tehenei, ugylátszik, gyengék az ilyen munkához.

Pedig a szegények erős akaratúlag ugyis felelték a szociálista államot

és ezt az erős akaratot a gazdagok nem tudják elgáncsolni.

Az ujszékelyi Dózsa György-kulturothton bizottsága a párttal és a demokratikus szervezetekkel egyetértésben minden héten rendez egy, vagy több estélyt, ismeretterjesztő és felvilágosító előadásokkal. Szép számú közönség látogatja ezeket az előadásokat. Azonban vannak még, akik huzódznak ezektől az előadásoktól, habár rájuk férne. Némelyik tudatosan marad távol, mások pedig az „én nem politizálok” ismert jelszó mögé bujnak.

Pedig beláthatták volna, hogy nincs három út, csak kettő: Vagy velünk, vagy ellenünk.

Szavuly Lajos
MNSz levelező

Kulturélet Nagygalambfalván

A nagygalambfalvi MNSz közművelődési bizottsága szép és eredményes munkát fejtett ki december hó folyamán: 8 műsoros estet rendezett. Ezek az előadások haladószellemű szindarabok, versek, világnézeti előadások, énekkari és zenekari számok szerepeltek. Az előadásokat, egyetértésben a helyi kulturtanáccsal, annak keretein belül rendezték meg. Ezzel is bebizonyítva, hogy nem csak kell, hanem lehet is együttműködni a tömegszervezeteknek a kulturtanácsokkal.

A nagygalambfalvi MNSz kulturoportja Benkő Livia vezetésével megmutatta, hogy jól kiépített munkaközösséggel hogyan lehet fokozni a munkateljesítményt. Ugyanakkor megcáfolta azokat a kulturfelőlőket, akik mindig azért siránkoznak, hogy nem tudják a rájuk háruló sok munkát elvégezni. Nem tudják, mert nem akarják kiépíteni megfelelően a munkaközösségeiket és ennek következtében természetesen elakadnak a munkában és megrettennek a rájuk háruló feladatok elől.

Építsük ki minél szélesebb körre munkaközösségeinket minden szervezetünkben és meg fogjuk látni, hogy játszi könnyedséggel fogunk elérni olyan eredményeket, amilyent Nagygalambfalva MNSz kulturoportja elért. *F. L.*

Micsinybeni bor-árjegyzék a „Fenyőpál” Rt.-nál

Új vörös literenként	68 lej
Új fehér	88 „
Óbor	118 „
Sör üvegenként	26 „

A fenti árakhoz hozzászámítjuk a számlabélyeget. 2—2

Az „ARDEALUL” állami élelmiszerüzlet

ezuton hozza a vásárló közönsége tudomására, hogy raktárába újabban nagyobb árumennyiség érkezett, melyet a Kossuth utca 7 szám alatti üzletében olcsó áron bocsát forgalomba. Nagy választék van az alábbi árukból:

**bor, likőr, pálinka, konzervek, hús-
áru, bonbonok, fűszerfélék, kávé-
pótlék, ecet, vegyi cikkek, sertészsir,
sajtok, naponta friss bentesáru,
balkonzervek, stb.**

Bardóc

Kis községünk művelődési téren szép munkát végez. Minden vasárnap este műsoros előadás van. Felhasználjuk a Művelődési Utmutatót az ünnepségek rendezésénél. Előadtuk Jánoskát és Krizsó Kató kecskét.

December 27-én az Árvíz című 3 felvonásos színművet adtuk elő táncmulatsággal egybekötve.

December 30-án Népköztársaságunk egy éves fennállásának ünnepén szépszámu közönség gyűlt össze és a legnagyobb figyelemmel hallgatta végig a komoly műsorszámokat. Említést érdemel a „Demokratikus iskola” című szindarab előadása E darab világosan mutatta, mit adott nekünk a Népköztársaság. A darabot Karácsony Imréné ig. tanítónő írta.

Dolgozunk Bardócon, ebben a kis községben, mert a demokratikus szervezetek vezetősége, valamint a község előljárósága és az ifjuság szilárdan és testvéri szeretettel, egyetértésben dolgoznak a Román Munkáspárt vezetése mellett. Községünk bebizonyítja, hogy tevékeny részese akar lenni Népköztársaságunk fejlesztésének.

Tókos M. József
MNSz levelező

Értesítjük

a közönséget, hogy az **UMGISz** keretein belül megindítottuk a

férfi szabóságot

valamint a női kosztüm és kabát készítését, a volt **Csiki László** féle helyiségben (Koncz patika mellett.)

Szakszervezeti tagoknak 20% kedvezmény

Fenyéd

Fenyéd dolgozói is lelkiismeretesen kivették a részüket Népköztársaságunk ujjáépítéséből. A község lakossága önkéntes munkával épített az államosított malomnak egy harminckét méteres, hatalmas gátat és egy huszonhét méteres mellékgátat. Így sikerült megynék egyik legnagyobb malmát, az államosított malmot, december elsejére üzembe helyezni.

De más önkéntes munkát is vé-

geztek községünk lakosai, mert ki-hordták a megyei utra a szükséges kavicsot, hogy tavasszal azt is rendbe lehessen hozni.

Ugyancsak önkéntes munkával a falu lakosai lehoztak a sikaszói erdőből 28 nagy tőkét a hid ujjáépítéséhez. Ezt a hidépítési munkát a megye végezteti el.

A Román Munkáspárt irányítása mellett vesz részt Fenyéd község lakossága is az ország ujjáépítésében, mert tudják, hogy kormányunk minden intézkedése a dolgozók élet-színvonalának emelését szolgálja.

Lukács Domokos.

Hogyan dolgozott a bögözi szövetkezet?

Négy hónapja annak, hogy a bögözi szövetkezet éléről leváltották a régi vezetőséget és új demokratikus igazgatóságra bízták annak vezetését. A vezetés átvételekor derült ki, milyen nehéz anyagi viszonyokkal küzdött a szövetkezet. Az átvett áru-készlet leltár szerint 105.949 lej értékű volt, ezzel szemben 229.498 lej hiány mutatkozott.

Az új igazgatóság erélyes kézzel fogott hozzá a szövetkezet felvirágoztatásához és megmentéséhez. A pénztár, mondhatni, üres volt, alig 6000 lej volt benne. Első teendőnk a községi szükségleti cikkek beszerzése volt, mert addig ecet, só, petróleum, szabad-cukor nem igen volt kapható. A háztartáshoz szükséges 1 kg. só is Udvarhelyről kellett beszerezni. A régi vezetőség felfogása szerint az ilyen árukon kevés a haszon, nem érdemes foglalkozni vele.

December 31-én alig vártuk igazságos munkánk eredményét. A leltározásnál árukészletünk 127.377 lej értéket mutatott, pénztárunkban pedig 73.508 lej volt. Az üzlet fenn-tartása, fa, világító anyag, egy évi adója biztosítva van.

Amíg idáig jutottunk, a reakció sokszor próbálkozott nehezíteni munkánkat. Biztatták a tagokat, hogy üzletrezeit ne gyarapítsák, ujat ne váltsanak, mert a nincstelenek ugyis felélik.

Uszító munkájuk eredménytelen volt, a tagok nagyban hozzájárultak a szövetkezet helyreállításához. Közösen értük el, hogy a felsorolt apró szükséges áruk állandóan voltak az üzletben. Háromszor volt mandát-áru-osztás, amit saját pénzével vásárolt meg szövetkezetünk, nem úgy, mint a múltban, hogy előre bekérték a pénzt az igénylőktől.

Nagy eredményt értünk el. A tagok részéről meglepedést hallunk, kérjük, továbbra is értsék meg az idők szavát, támogassák saját érdekében ugy anyagilag, mint erkölcsileg a szövetkezetet.

Ifj. Pál György.

Pályázat boltkezelői állásra. A felsőboldogfalvi Transilvânia termelő, értékesítő és fogyasztói szövetkezet boltkezelői pályázatot hirdet január 15-iki hatállyal. Feltételek az igazgatóságnál megtekinthetők *Transilvânia szövetkezet, Felsőboldogfalva.*

Értesítem a mélyen tisztelt süítő-közönséget, hogy házi-kenyér-sütést, minden nap, hétfőn is, reggel 9 órai sütéssel vállalom.

Síves pártfogást kér: **Horinkár János, p.-k-mester.**

ISMERJÜK MEG A SZOCIÁLIZMUS HAZÁJÁT

TERVGAZDASÁG A SZOVJETUNIÓBAN

Az első világháború három éves pusztítása, majd a négy évig tartó ellenforradalmi és intervenció háborúk romba döntötték éppen az iparilag legfejlettebb vidékeket a Szovjetunióknak. A szovjet-hatalom a romokból, a feldúlt falvakból és városokból, tönkretett földekből, lerombolt gyárakból kellett, hogy felépítse a szociálizmus hazáját. Azt, hogy a Szovjetunió e romokból néhány évtized alatt a világ egyik legfejlettebb ipari állama lett, hogy új városok születtek néhány év alatt, hogy a szovjet-ember életszínvonala napról-napra emelkedik, nem lehetett másképp elérni, csak a híres öt éves tervek kerestül.

Amíg a tőkés gazdaság célja az egyéni haszon, addig a szociálista gazdaság célja a közszükségletek kielégítése. A tőkés gazdaság azt termeli, amiből hasznot remél, tehát inkább luxus-áru, mint tömegcikk, vagy pedig a tömegcikk árát monopóliumokkal tartja magasan, hogy a haszna biztosítva legyen. Ezzel szemben a szociálista gazdaságban a termelést tudományosan irányítják és a tömegfogyasztásnak termelnek, annyit, amennyire szükség van. Az ilyen termelést azonban csak tervszerűen lehetett végezni. Ezért volt szükség az öt éves tervekre.

A tőkés társadalom gazdaságát tervszerűtlenség jellemzi. Az imperiálista és fasiszálódó hatalmak tervszerűsítik a termelésüket bizonyos fokig egyes vállalatokban, de ezzel a háborúra készülnek fel, céljuk a felfegyverkezés, a hadsereg felszerelése, a támadó háború előkészítése.

Az első olyan tervet, amelynek célja az általános jólét, a kultúra emelése a társadalmi igazságosság megvalósítása, a Szovjetunió Kommunista (bolsevik) Pártja dolgozta ki és valósította meg a Szovjetunió dolgozóival.

A Párt, tudva azt, hogy az ország felépítése csak általános tervek szerint lehetséges, a tervet Lenin zseniális utmutatásai szerint tudományos felkészültséggel készítette el a Központi Tervező Bizottsággal (goszplán). Először leltárt kellett csinálni a rendelkezésre álló természeti kincsekről, a termelési és szállítási eszközökről és a munkaerőről. Másik felől kiszámították a valódi szükségleteket: élelem, ruházat, lakás, termelőeszközök, kulturális berendezések, könyvtárak, kórházak, stb. s ezeknek az alapján készítették el az első öt éves tervet.

A tervet az egész nép megértette és elfogadta s így az törvényerőre emelkedett és a dolgozók nagy lelkesedéssel állottak neki a munkának. Hősies erőfeszítésre volt szükség, a pillanatnyi igényekről való lemondásra a nagy cél érdekében. De ilyesmit, mint amit a világ szárazföldi területének egy hatodán a bolsevik párt vezetésével a szovjet-nép megvalósított, még nem látott az emberiség, hosszú történelme folyamán.

A szovjet-nép a munka lázában égett. Napról-napra látta az eredményeket és biztos volt a győzelemben. Az újságok a műhelyekből, szántóföldekről, építkezési telepekről érkező jelentésekkel foglalkoztak és azokat a dolgozók éppen olyan izgalommal figyelték, mint a fasiszták a harctéri jelen-

téseket. A munka frontjáról érkező jelentések arról az emberiség történetében, példátlan békés, alkotó harcról adtak állandóan hírt. Mert harc volt ez, osztályharc a nélkülözéssel, a tudatlansággal, az anyagi akadályokkal, az emberi gyengeségekkel, a természettel.

Amikor a harc kezdődött, az ország teljesen romokban hevert, minden hiányzott és mégis győzelemre vitték a harcot, mert ennek a harcnak a vezére Sztálin volt. Emberfeletti küzdelemmel az első öt éves tervet négy év és három hónap alatt valósították meg a Szovjetunióban.

Az első öt éves terv 1928-ban kezdődött és 1932-ben fejezték be. A világ csodálattal adózott a Szovjetunióknak, de az imperiálisták rettegéssel néztek a szociálizmus hatalmasan épülő hazája felé és a fasiszták megkezdték fegyverkezésüket, hogy romba döntse a szociálista munka eredményeit.

Az első öt éves terv célja a szovjetgazdaság megalapozása volt. Első feladat volt a Szovjetunió iparosítása, a gyenge agrárállamnak ipari állammá való átalakítása és így megerősítése. Így lehetett a Szovjetunió gazdasági függetlenségét kivívni. De biztosítani kellett a nem-

zelvédelmet is és az új társadalmi rend fenntartását, mert az imperiálista hatalmak körülvevtek a Szovjetuniót is, mindenfelől támadással fenyegették. Célja volt még az első öt éves tervnek, hogy megszüntesse a város és a falu ellentétét és felemelje a paraszt és a munkás életszínvonalát.

Ezt a hatalmas munkát természetesen nem lehetett a pillanatnyi igények, a kényelmi szükségletek kielégítésével kezdeni. Ezt használta fel a fasiszta-propaganda arra, hogy a Szovjet-polgárok nyomoráról beszéljen. De a szovjet-emberek tudták, hogy először az országot kellett a technika termelőeszközeivel felszerelni, tehát elsősorban a nehézipart kellett kiépíteni és csak azután lehetett a könnyűipart kifejleszteni. A vasolvasztókkal, a bányákkal, a villanytelepekkel kellett kezdeni, nem pedig a selyemharisnyával, vagy a csokoládéval. Kollektivizálni kellett a földművelést, hogy a széttagolt kisbirtokok helyett nagy területeken, gépekkel folykasson az élelmiszer-előállítás.

Az első öt éves terv idején a mai technika csodáit építették fel a Szovjetunióban, a Dnyeprosztrojvillanytelepet, az urali kohókat,

Magnitogorszkot a vas-várost, a sztálingrádi traktorgyárat, a moszkvai golyóscsapágy-gyárat, a gorkiji autógyárat, a Turkeszlánt Szibériával összekötő vasutvonalat stb.

Ezzel a hatalmas munkával lerakták az új gazdaság alapjait és pótolva az évszázados mulasztásokat, utóérték a kapitálista államokat.

Sikerült megteremteni az iparban és az egész gazdaságban az egyetemes fejlődés előfeltételeit. Az ipari termelés az 1913-évihez képest (az utolsó cári békeévhez képest) 334 százalékkal nőtt. 40 új kohó épült a Szovjetunióban, 45 Martin-rendszerű acélöntő. Ugyanígy hatalmas fellendülés következett be az elektromos-iparban, a szénbányászat terén, a szerszám-gépgyártásban, a vegyiiparban, az élelmiszeri iparban stb. Az első öt éves terv végén a paraszti termőföld 70 százaléka már kollektivizálva volt és 2446 gép és traktorállomás, 80.000 traktor, 2.000 arató-cséplő gép (kombajn) állott a „gabonagyarak” rendelkezésére. Alig ért véget az első öt éves terv, máris újabb öt éves tervbe kezdett a Szovjetunió, amelyben még nagyobb lendülettel folyt az ország építése.

(Folytatás a következő számban.)

Udvarhely megye kitüntetett munkásai

Népköztársaságunk kikiáltásának első évfordulóján a Munka érdemrendjével és a Román Népköztársaság csillagrendjével tüntették ki azokat, akik példamutató munkateljesítményükkel, a maguk munkakörében tényleg kiválókat alkottak, vagy kivételesen eredményes munkát végeztek.

Kétkézi és szellemi munkások, művészek stb. részesültek ebben a nagy megtiszteltetésben, akik leginkább járultak hozzá köztársaságunk építéséhez, a nép javára végzett munkájukkal. Ez a kitüntetés azt mutatja, hogy Népköztársaságunk megbecsüli az alkotó munkásokat.

Udvarhely megye, habár iparilag elmaradott, mégis adott olyan kiváló munkásokat, akik ebben a nagy kitüntetésben részesültek. A Munka Érdemrendjének első osztályú kitüntetését *Mihály József* és *Biró Károly* szentkeresztbányai vasöntők kapták, míg ugyanezen érdemrend harmadik osztályú kitüntetésében *Szöcs Béla* szentkeresztbányai vasöntő részesült. *Szilágyi Ignác* megyefőnök a Román Népköztársaság csillagrendjének negyedik osztályú érmét kapta.

Büszkék vagyunk megyénk kitüntetett munkásaira, a munka hőseire és igyekszünk odaadó munkánkkal mi is az általuk mutatott uton haladni. Példamutatásukat követjük.

Vizsgáztak a népbírák

Három havi tanfolyam után, melyen komolyan, szorgalmasan tanultak a jelöltek, f. hó 10 én vizsgáztak le 43 népbíró.

A vizsgát Benedek János, a szaktanács titkára és Farkasházy Ferenc táblabíró, mint a vizsgáló-bizottság elnöke, nyitotta meg. A népbírák az írásbeli feladatokat általában jól oldották meg és az általános jogi alapfogalmak, valamint a magán- és közjog köréből feladott kérdésekre kielégítő, sőt jó feleleteket hallottunk.

Farkas Mózes, Török Á. Jám. Tamás László, Bardócz József, Tribel Béla, Erdélyi János, Oborzil Jenő, özv. Győri Vilmosné és Szalay Béla tüntek ki felkészültségükkel, a többiek jól és kielégítően vizsgáztak.

Ujabb 43 erős osztályharcos, a dolgozó népből származó munkás állott, a népi igazságszolgáltatás szolgálatába így válik valóra a mult ígájából felszabadult dolgozók vágya, így lesz az igazságszolgáltatás egyedül és hiánytalanul dolgozó népünk tulajdona.

ARLUS-vándorkiállítás Korondon

A mult év utolsó heteiben érdekes és tanulságos kiállítást élvezhetett Korond lakossága, amikor az Arlus vándor-kiállítás ünnepélyesen megnyílt a kulturházban, hatalmas tömeg jelenlétében.

A kiállításon minden ember tudomást szerzett a Szovjetunió munkájáról, kulturájáról és életéről.

A kiállítást mintegy 700-an tekintették meg, akik nagy érdeklődéssel szemlélték a képsorozatot.

A helybeli elemi iskola és algimnázium tanulói, valamint a környék iskolás növendékei is megtekintették tanítóik, tanáraik vezetésével a kiállítást. A gyermekek magyarázatokból és a szép képanyagból ismerték meg a Szovjetunió hatalmas fejlődését és a szovjet-emberek nagyszerű életét.

Csiszár Lajos
MNSz levelező

x Eladó egy szénahordó szekér.
Szent János u. 58.

SPORT

Teke

Január 6-án a székelyudvarhelyi Szaktanács tekepályáján barátságos tekemérközésen találkozott az udvarhelyi UMTE kerületi bajnokcsapata a fiatal, szervezés alatt álló gyepei teke-együttessel.

Az UMTE játékosai nagyon elbizakodva állhattak ki a pályára, mivel a 12 tagú csapatból egyetlen ember tartozott az ifjakhoz (az 12 éves), a többiek az idősebb korosztályból valók voltak. Ebből arra lehet következtetni, hogy az UMTE elhanyagolja az utánpótlás, az ifjuság nevelését a teke terén. Pedig minden sportolónak elsőrendű kötelessége, hogy az ifjuságot bevonja a sportba és kellő utánpótlásról gondoskodjék.

Ezen hiba hátránya már is megmutatkozott, amikor megyénk egyik legkisebb községének edzés nélkül (mert nincs fedett pályájuk) sokáig érdekes derék csapata 12 fafőlénnyel győzte le megyénk bajnok-csapatát.

Azon csodálkozunk, hogy ez a derék és jobbsorsot érdemlő csapat még nem nevezett be a most kezdődő megyei tekebajnokságba.

★

Volley ball

Január hó 8 és 9-én városunkban játszott a marosvásárhelyi CS ARMATA volley-ball csapata.

Eredmények a következők: CS ARMATA Marosvásárhely—székelyudvarhelyi ARMATA 3:0.

CS ARMATA Marosvásárhely—UAER 3—1.

CS ARMATA Marosvásárhely—CFR 3:0

CS ARMATA Marosvásárhely—Autósport 3—0.

Az udvarhelyi volley-ball csapatok elég jók, de egyes játékosok fegyelem szempontjából sokat tanulnának a vásárhelyi játékosoktól.

Képzőművészeti kiállítás Székelyudvarhelyen

A művészek, írók, újságírók székelyudvarhelyi szakszervezete a művészeti és tájékoztatásiügyi minisztérium megyei tanácsának képzőművészeti kollektívájával karöltve nagyjelentőségű képzőművészeti kiállítást rendezett a vármegyeház nagytermében.

Nem véletlen az, hogy éppen akkor rendezték meg ezt a kollektív művészeti kiállítást, amikor Népköztársaságunk a szocializmus útjára lépett. A szocializmus a művészet eszközeivel is irányítani, vezetni kívánja a dolgozókat egy emberibb és boldogabb élet felé. A művészetben a szocializmus új stílust valósított meg, a szocialista realizmust és ennek segítségével fejezi ki a különböző művészi eszközökkel a szépet.

Mint ahogy Népköztársaságunk fejlődésében is nehezen tesszük meg az első lépéseket a szocializmus felé, mert kispolgári maradványok, megszokások és előítéletek nyugóznak le, ugyanúgy érzelt ezen a képzőművészeti kiállításon is, hogy a művészek küzdöttek és küzdenek a kispolgári béklyókkal. Mégis nagyjelentőségű ez a kiállítás az indulás szempontjából. Művészeink elindultak, keresik az utat és hisszük, hogy meg is fogják találni a szocialista realizmus kifejezési módját és megvalósítási formáját, mert erre a kiállítás anyaga is biztató reményt nyújt.

De nagyjelentőségű ez a kiállítás azért is, mert először mutatkoznak be kollektíven megyénk képzőművészei, majdnem teljes számban. Ezzel azt bizonyítják, hogy a bíráló és a művek összehasonlítása alapján segíteni kívánnak egymásnak az előrehaladásban és együttesen kívánnak haladni a fejlődés útján, egymást segítve. Kiemelendő ez különösen azért, mert most először nyílt alkalom arra, hogy a képesített képzőművészek mellett az önművelés útján haladó, borbélyból, vagy állatorvosból lett művészek is megjelenjenek és mint egyenrangú felek fogjanak kezét.

A szocializmus a művészetet mindig hathatósan támogatta és támogatja. Ez alatt nem csak azt értjük, hogy megadja az anyagi lehetőségét annak, hogy a művészek gondtalanul dolgozhassanak, hanem azt is, hogy utmutatást is ad a művészeknek és pályadíjakkal ösztönzi a művészi alkotásra. Ezen a kiállításon is látszott, mennyire megtermékenyítette a szobrászok képzeletét a szovjet-emlékmű-pályázat. Az emlékmű-pályázat legmegkapóbb darabja Benczédi Sándor tervezete, aki egy

fáklyát vivő szovjet-katonaleány alakjában, mely a lendületet nagyszerűen fejezi ki, mutatta be a Vörös Hadsereg felszabadító tevékenységének jelentőségét. Jól sikerült azonban Haáz Sándornak három szovjet-katonát kompozícióba fogó szép emlékmű-vázlata is.

Benczédi Sándor szobrai egyesítik leginkább a mondanivalót és a technikai kifejezést. Szobrai dinamikusak, merész mozdulatokat ábrázolnak és mégis tömörszerűen szoborszerűek maradnak. Haáz Sándor szobrai bizonyítékai annak, milyen nagy hatással lehet az ember életére a közösségi munka. Évekig pihent a vésője, míg végre új környezetbe kerülve a szocializmus új témái rávezették arra az útra, amelyet olyan sokáig keresett. Egymás után készülő alkotásai egyre határozottabban mutatják képességeit.

A kiállítás meglepetése Jakab Zsigmond farkaslaki állatorvosjelölt fadaragásai, domborművei és taplóra vésett rajzai voltak. A nép dus fantáziájú mesemondója lép elének műveiben meglepő rajzkészséggel, arányérzékkel és megjelenítő erővel. Szeretnők azonban, ha további munkáiban maradandó anyagot használna elképzelései kifejezésére.

Teleky József főképp már régebről ismert szobraival szerepelt a kiállításon. Nagy tevékenységet fejtett ki a kiállítás rendezésében és összehozásában.

A kiállított festmények kevésbé közelítik meg a szocialista realizmust, mint a szobor-művek. Itt is beszélhetünk azonban már részlet-eredményekről. Rözler Károly dr. pl. a technikában mutat nagy fejlődést az utóbbi időben. Figyelemreméltó Ipó László székelykereszturi borbély östehetsége, aki megérdemelné, hogy alkalma nyíljon tehetségének kifejlesztésére és művelésére. Haáz Rezső régi, kedves, néprajzi tárgyú képeivel szerepelt, amelyek a nemzeti jellegű művészetet képviselik.

A kiállítás rendezésében Winkler Ferenc és Verestóy Árpád végeztek fáradhatatlan munkát. Szerettük volna, ha dekoratív művészetüket tájékoztató és oktató feliratok készítésében alkalmazták volna. Ilyenformán az alkalmazott művészet, a diszítés, aminek ma olyan fontos szerepe van, szintén szóhoz juthatott volna, különösen, miután ők ennek nagy mesterei és így az ifjúság és a tömegszervezetek a gyakorlatban is tanulhattak volna a kiállítástól.

v — v —

A népművelés fontossága a MNSz szervezetében

Ha azt akarjuk, hogy a népművelés igazi szerepét töltsse be, akkor magára a népre kell gondolnunk. Az élő, a dolgozó népre, amely a maga sajátosságait és saját életét látja a népi kultúrában, amely formájában nemzeti, de tartalmában minden esetre forradalmi és osztályharcos kell, hogy legyen.

Vizsgáljuk csak meg a multbeli „népi kulturát”, amely a polgári

dekadenciát akarta belopni a színpadokra, amikor népdal címen kuplék és slágerek hangzottak fel ifjaink ajkán, nem pedig az igazi népdalok, amelyek a nép igazi kerserét, bánatát, avagy örömet fejezték ki.

A tánc terén is egészen megfélekedtünk népi táncainkról és helyette rumbát, malagambát és ehhez hasonló, a nyugati imperiális or-

szágokból behozott idegen eredetű táncokat táncoltak székely ifjaink. Ez kiszorította a mi saját táncainkat. A bemutatott népszínművekben is a kizsákmányoló osztály érdekeinek megfelelően jelentek meg a parasztok és a dolgozók. Egyikben a dolgozó paraszt-leány öngyilkosságba menekült, a másikban megszökött a földbirtokos „aranyos” legényfiával, de mindenik ferdén mutatta be a dolgozók helyzetét. Falusi ifjaink közül nem az játszott a színpadon, akinek tehetsége lett volna, mert nem tehetség, hanem a tekintély-elv alapján történt a szereposztás. Tekintélye pedig csak a kulák fiának volt.

— Mi az, már „a cudarok” többet akarnak tudni, mint a csizmás gazdagok? — kérdezte a kulák fia. Így maradtak háttérben a tehetséges szegény dolgozók fiai, mert kiszorították őket a kulákok. Így maradtak le dolgozó tehetséges ifjaink a színpadról.

Ma már gyökeresen megváltozott a helyzet. És ez a gyökeres változás napról-napra fokozottabban észlelhető falusi és városi színpadjainkon.

Ma már falvainkban van szervezett MNSz ifjúság, amely a régi erkölcsstelen, léha darabok és táncok helyett „Kriszta Katikat” visz a színpadra. Ez az ifjúság hivatott arra, hogy a Munkáspárt irányítása mellett gazdasági és politikai fejlődésünkkel párhuzamosan fejlessze kultúránkat is. Ez a kultúra formájában nemzeti, tartalmában pedig forradalmi, osztályharcos és szocialista és a miénk, a mi dolgozó népünké. Az termeli, az tanítja be és az is játsza meg. Ez az igazi hamisítatlan népi színjátszás, népdal és népi tánc. Ezt kell, hogy minden demokratikus szervezet és minden szervezett ifjú művelje. Azt kell átérznie minden demokratikus ifjunak és felnőttnak, hogy ez is a szocializmus építésének egyik módja. Helyi szervezetünk hivatott arra, hogy tömegeink előtt megismertessék az igazi népi műveltséget, hogy mindenkinek alkalmat és lehetőséget nyújtsanak a művelődésre.

Igy lesz a népszínjátszátszásból, a népdalból és a népi táncból igazi népművelés. **Lőrincz Kálmán**
vm. népművelési felelős.

Sportolók, figyelem!

Az UMTE turista- és si-szakosztálya felhívja minden természet- és sportbarát figyelmét a vármegyénkben levő egyetlen, legmagasabb és gyönyörű fekvésű „Madarasi Hargitai Menedékházra”. Környéke, tevékenél fogva az ország legjobb, legszebb si- és kiránduló terepe. Az év minden szakában, minden természetbarát megtalálja itt azt a gyönyörűséget, amit csak a természet adhat meg.

Jelenleg 80 személyt befogadó menedékházunkban nagyon olcsó és előnyös feltételek mellett minden természetbarátot bármikor szívesen látunk.

Utirány: Kápolnásfalui autóbussz, onnan 12 km. gyaloglás. Kellő számú jelentkező esetén, minden szombaton társas kirándulást rendezünk. **UMTE menedékház bizottsága.**

Látkép a „Madarasi Hargitai Menedékházról”, 1801 m. magasság.

Népi siversenyek megyénkben

A megyei Népi Sportszervezet (OSP) végrehajtóbizottsága a sikerülettel együtt megállapította a megye legkisebb falvaiban is megrendezendő népi siversenyek programját. A versenyek a megye egész területén f. hó 16-án kezdődnek és február 21-én Predeálon, az országos döntőkkel fejeződnek be.

A községi versenyek győztesei kerülnek a járási versenyekbe, a járási versenyek győztesei a megyei versenyekbe, míg a megyei győztesek az országos döntőben (Predeálon) képviselik megyénket.

Korosztályonként ötféle verseny lesz:

I. 14 éven aluli fiúk és lányok részére 800 méteres sifutás.

II. 14—18 éves fiúk részére 2000—2500 méteres sifutás.

III. 14—17 éves lányok részére 1000 méteres sifutás.

IV. 17 éven felüli fiúk részére 4500—5000 méteres sifutás.

V. 18 éven felüli lányok részére 2500—3000 méteres sifutás.

A versenyeken résztvevő összes versenyzőket jelvényekkel, plakettekkel és diszoklevelekkel díjazzuk. Azokat az egyesületeket, amelyek a legtöbb versenyzőt indítják ezen a népi siversenyen, külön oklevéllel és plakettel tüntetjük ki.

A benevezés idejét és helyét a megyei Népi Sportszervezet (OSP) falragaszokon fogja hirdetni.

A megyei népi sportszervezet felhívja mindazon si-tulajdonosok figyelmét, akik, valamely okból nem vesznek részt ezen a népi siversenyen, hogy sifelszerelésüket garancia mellett kölcsönözzék az OSP-nek (cím: OSP Kossuth-utca 17).

Mi történik a nagyvilágban?

Kül- és belpolitikai tájékoztató

Lemondott

az Egyesült Államok külügyminisztere

Marshall tábornok, az Egyesült Államok külügyminisztere, akihez a Marshall-terv kapcsolódik, lemondott. Az új külügyminiszter Dean Acheson lett. Marshall ismeretes volt háborúra törő politikájáról. Mint a dollárimperialiszmus legjellegzetesebb képviselője állott szemben a népek szabadságharcával és a Szovjetunió béketörekvéseivel. A külügyminiszter személyében történt változás azonban még nem jelenti az Egyesült Államok külpolitikájának megváltozását, amint azt Truman elnök sietett kijelenteni. A dollár urai tovább folytatják imperiálista politikájukat, habár Marshall bukása csődjéül jelenti a nagy háborúval hirdett „Európa boldogítására” irányuló Marshall-tervnek.

A kínai néphadsereg sikerei

A kínai néphadsereg nagyszabású támadása tovább tart és jelentős sikereket eredményezett. A támadás fő iránya Nanking és Sanghai.

Közvetlen béketárgyalásokat kezd Egyiptom és Izrael államkormány

A Biztonsági Tanács Palesztina bizottságában győzött a szovjet álláspont, amit Malik szovjet-megbízott terjesztett elő és ennek eredményeképpen megszűntek a harcok az egyiptomi és a zsidó csapatok között és a két állam között közvetlen tárgyalásokat kezd, az Egyesült Nemzetek felügyelete mellett, a Biztonsági Tanács határozatának alkalmazása tekintetében.

Munkástüntetések Romániában

Olaszországban a munkanélküli mezőgazdasági munkások elégedetlensége egyre fokozódik. A kormány elnyomó intézkedései miatt a munkások tüntetéseket rendeztek, amelyeken a rendőrséggel összeütközésre került a sor. Róma környékén a munkások sztrájkot kezdtek a fokozódó munkanélküliség miatt.

Újra összeült

a Nagy Nemzetgyűlés

A Nagy Nemzetgyűlés hétfőn újra megkezdte ülését. Elsőnek a házszabályzat vitája került napirendre.

A MNSz Központi Ifjúsági Bizottságának teljes ülése

A MNSz Központi Ifjúsági Bizottsága teljes ülést tartott, melyen megvitatták a RMP Központi Vezetősége teljes ülésének határozatát a Párt tévékenységéről az ifjúság soraiban és magukévátéve teljesen a határozatot kijelentették, hogy a magyar dolgozó ifjúság marxista-leninista szemléletben való nevelésében és a dolgozó ifjúság egységes forradalmi

szervezetének megteremtésében örömmel vesznek részt, elfogadva a Román Munkáspárt irányítását.

Törvényjavaslat

a Néptanácsok létesítéséről

A Nagy Nemzetgyűlés január 11-iki ülésén Teohari Georgescu belügyminiszter az Elnöki Tanács, a kormány, valamint a Nemzetgyűlés tagjainak lelkes tapsvihara közepette benyújtotta a Néptanácsok létesítéséről szóló törvényjavaslatot.

— **A képzőművészeti kiállításra**, amelyet külön cikkben is méltatunk, felhívjuk olvasóink figyelmét. A kiállítás január 9-ikén, vasárnap délelőtt nyílt meg a megyeháza közgyűlési termében. Megnyitó beszédet Kósa István, a megyei kulturális igazgatója mondott, majd Váró György dr. né Tomori Viola dr. tartott előadást a szociálista realizmusnak a művészeteket megújító erejéről, az új stílusról. A megnyitón zenezsámokkal szerepelt a művészi szakszervezet egyesített zenekara.

— **A MNSz teatélutánja.** A Magyar Népi Szövetség városi szervezete január 16-án, vasárnap délután 4 órai kezdettel színházában szórakoztató műsorral és táncdal egybekötött teatélután rendezte, melyre minden MNSz-tagot szeretettel elvár.

Udvarhely vármegye megyefőnöksége Nép- és Cselédvédelmi Alap, valamint Udvarhelymegyei Közléti Szövetkezet Felszámoló Bizottsága Szám: 119—1949.

HIRDETMÉNY

Az Északerdélyi Közléti Szövetkezet és alapok felszámolására vonatkozó, a Hivatalos Lap 1948. évi december hó 20-iki 296. számában megjelent 389. számú dekrétum alapján létesített megyei felszámoló bizottság felhívja:

I. Az Udvarhelymegyei Közléti Szövetkezet hitelezőit, hogy 60 nap alatt, 1949. évi február hó 19-ig, az alappal szembeni követeléseiket, a vármegyházán működő megyei felszámoló bizottságnak, írásban jelentsék be.

Azok a hitelezők, akik határidőben a bejelentést elmulasztják, jogaikról lemondottnak tekintetnek.

II. Azokat az adósságokat, akik kölcsönt vettek fel, akik állatjuttatási, bérleti, használati szerződésből kifolyólag részletekkel hátralékban vannak, hogy tartozásaikat írásban a Dekrétumnak a Hivatalos Lapban való megjelenésétől számított 30 nap alatt, 1949. január hó 20-ig a fenti felszámoló bizottságnak jelentsék be.

A bejelentés magába kell foglalja: a kölcsön nagyságát, az esedékes rátaikat és azoknak összegét, a kölcsön célját és bármely más szerződésből származó kölcsön feltételeit, valamint a szerződés összes záradékait és az eddig kifizetett részleteket.

Azon adósságokkal szemben, akik a bejelentési kötelezettségnek nem tesznek eleget határidőben, a végrehajtás a kölcsön teljes összegéért lesz foganatosítva.

Székelyudvarhely, 1949. január 9. Dr. Soós Mihály, a felszámoló bizottság elnöke, megyefőnök-helyettes. Demeter Andor, előadó.

A közösséget megkárosító bűnözőkre sújtott le a szabotázsbíróság ítélete

A székelyudvarhelyi törvényszék mellett működő szabotázsbíróság nagyszabású szabotázsbűnyben hozott ítéletet.

Klein Ferencet, akit az államosítás után a kobátfalvi malom igazgatójává neveztek ki, súlyos visszaélései miatt 1 évi elzárásra, 15.000 lej pénzbüntetésre és az állami malommal szemben 30.000 lej kártérítésre ítélte. Cinkostársát, id. Dávid Vilmost 1 évi elzárásra, 20.000 lej pénzbüntetésre és a Romcereál-nak fizetendő 31.291 lej kártérítésre, Molnár Miklós fuvarost 6 hónapi elzárásra, 5.000 lej pénzbüntetésre és az állami malommal szemben 30.000 lej kártérítésre ítélték. Melles Ferenc és Boglea Dumitru pékeket 20.000—20.000 lej pénzbüntetésre és az államnak fizetendő 20.000—20.000 lejes kártérítés megfizetésére, Molnár Sándor, későbbi malomigazgatót, bűnrészessége miatt 10.000 lej büntetésre és Orbán Károly kereszturi kereskedőt 5.000 lej pénzbüntetésre ítélte a törvényszék.

Melles Ferenc feljelentése alapján az ellenőrök vizsgálatukat a betfalvi malomnál kezdték, az itt észlelt kihágások szála a kobátfalvi malomhoz vezettek. Az ellenőrzés során kiderült, hogy Klein Ferenc, aki az államosítás után a kobátfalvi malomnál, mint igazgató működött, nem könyvelte el a vámgabonát. Ez egymagában is súlyos mulasztás. Klein Ferenc az államot, illetve a

népet illető vámgabonával saját magának vásárolt tűzifát stb. Amíg kormányunk hatalmas erőfeszítéseket tesz az ország lakosságának minden téren, de különösen élelmszeráruval való ellátása érdekében, Klein Ferenc 1.652 kilógramm vámgabonát feketézett el.

Ehez a törvényellenes üzlethez társul szegődött Dávid Vilmos, a Romcereál kereszturi megbízottja. Dávid Vilmos a Klein Ferenc által eladott 1.652 kilógramm vámgabonát hamis elismervényekkel nyugtázta, holott ezt a gabonamennyiséget, fekete áron Melles Ferenc és Boglea Dumitru kereszturi pékek vásárolták meg.

Dávid Vilmos nemcsak, hogy hamis elismervényt állított ki, hanem még ki is fizette a gabona ellenértékét a Romcereál pénztárából. A jogtalanul elsajátított, hatalmas összeget kivevő pénzen aztán Klein Ferenc és Dávid Vilmos „becsületesen” megosztották. Sőt részesítették a haszonból Molnár Miklós malomfuvarost is.

Ugy látszik, a vámgabonával való üzérkedés jó üzletnek bizonyult, mert a Klein Ferenc eltávolított malomigazgató helyett kinevezett Molnár Sándor új igazgató is, Klein nyomdokaiba lépve, szintén vámgabonával vásárolt. Molnár Sándor hamar ráfizetett az üzletre. Orbán Károly kereszturi kereskedő 100 kg. lisztet vásárolt feketén.

Ujabb állami üzlet nyílik meg Székelyudvarhelyen

Január 17-én, hétfőn nyílik meg a KÖNYVESBOLTUNK nevű új állami üzlet, ahol a legújabb magyar és román nyelvű könyveket bő választékban kapja meg a közönség. Már most felhívjuk az olvasni szerető közönség figyelmét erre az üzletre. Itt beszerezhető lesznek a modern, haladó szellemű szépirodalom és tudományos irodalom legújabb és legjobb termékei, valamint a legkiválóbb ideológiai művek is. Papíráru és írószerek is bőségesen állnak a vásárló közönség rendelkezésére.

A Román-Szovjet barátsági hét alkalmából az „Orosz Könyv” kiadásában magyar nyelven a következő művek jelentek meg:

Dona H. A Román Népköztársaság függetlenségét, önállóságát és épességét biztosítja barátságunk a Szovjetunióval. — Szavin T. Ut a boldogsághoz és a jóléthez. A szocializmus országa, ahol megszűnt a népek közötti viszály. Barátságunk a Szovjetunióval: az ifjúság emelkedésének biztosítója. November 7 és a dolgozó parasztság. — Ilf Petrov. Tonja. — Oszejeva. A varázsszó. — Nemcov. A hatodik érzék. — Malinovszkij. Az emberi test élete és szerkezete.

SAKK.

A sakk-központ felhívására az UMTE sakkszakosztálya január 21-iki kezdettel osztályozó sakkversenyt rendez a Kossuth u. 19. szám alatti helyiségében. Kérjük tagjainkat, hogy azon teljes számban vegyenek részt. Különösen felhívjuk az ifjúság figyelmét erre a versenyre, minél többen jelentkezzenek Elekes Dénes sakkfelelősnél.

A vezetőség.

★

Momoly ügyes fiút nyomdász tanulóknak felvesszünk: UMGisz nyomda Székelyudvarhely, Kossuth-utca 11.

x **Köszönetnyilvánítás.** Ezúton mondok hálás köszönetet mindazoknak, akik felejtethetetlen, jó fény elhunytá alkalmával részvevőket fejezték ki, illetve a temetésén részt vettek. Külön hálás köszönetet mondok iparostestvéreinek és a Petőfi S. dalegyelet tagjainak, akik értékes segítségükkel és a temetésen való szereplésükkel fejezték ki az elhunyt iránti ragaszkodásukat. Özv. Sebők Lászlóné.

A Szabadság szerkesztősége és kiadóháza a december 21. óta Kossuth utca 34. szám alatt van.

Nyomtatott az „UMGISZ” könyvnyomdájában Székelyudvarhelyt.